

मध्ये 'श्रेष्ठः', 'असि' । 'तत्' तस्मात् कारणात्, 'फल्गुनीः' उत्तरफल्गुन्याख्या नक्षत्रदेहाः, 'त्वां', 'विदुः' स्वामित्वेनालभन्त । 'तस्य' तव, माहात्म्यं 'वित्तात्' त्वमेव विद्धि, जानीहि । 'इह' अस्मिन् कर्मणि, 'अस्मभ्यम्' अस्मदर्थं, 'क्षत्रं' बलं, 'उप' समीपे, 'सन्नुद' सम्यक्कारय । कीदृशं क्षत्रं, 'अजरं' जरया शैथिल्येन रहितं, 'सुवीर्यं' शोभनैर्वीर्यैः पुत्रादिभिरुपेतं, 'गोमत्' बद्ध-गोयुक्तं, 'अश्ववत्' प्रशस्ताश्वोपेतम् ॥

तत्रैव याज्यामाह । "भगो ह दाता भग इत् प्रदाता । भगो देवीः फल्गुनीराविवेश । भगस्येत्तं प्रसवं गमेम । यत्र देवैः सधमादं मदेम" [८] इति । योऽयं 'भगाख्यः देवः स एव धनधान्यादीनां 'दाता', किञ्च 'भग एव', 'प्रदाता' प्रकृष्टानां मणिमुक्तादीनां दाता, स 'भगः', 'देवीः' द्योतमानाः नक्षत्ररूपा उत्तराः 'फल्गुनीः', 'आविवेश' स्वामित्वेन प्रविष्टवान्, तस्मात् 'भगस्येत्' तस्यैव भगदेवस्य, 'तं प्रसवम्' अनुज्ञां, 'गमेम' गम्याः स्मः । 'यत्र' यस्मिन् प्रसवे सति, 'देवैः', 'सधमादं मदेम' सह हर्षं प्राप्नुयामः, तं प्रसवं गमेमेति पूर्वचान्वयः ॥

एकादशस्य पुरोऽनुवाक्यामाह । "आयातु देवः सविता-पयातु । हिरण्ययेन सुवृता रथेन । बहन् हस्तं सुभगं विद्वानापसम् । प्रयच्छन्तं पपुरिं पुण्यमच्छ" इति । योऽयं 'सविता' 'देवः', सोऽयमिह कर्मणि 'आयातु', सविता 'उपयातु' च । उपगमनं नाम स्नेहातिशयेन समीपप्राप्तिः । किं कुर्वन्, 'हिरण्ययेन' सुवर्णनिर्मितेन, 'सुवृता' शोभनवृत्तिकेन, 'रथेन',